

[Finansministeren.]

i allesammen. Hver gang der arbejdes i et udvalg eller lignende, vil man have en eller anden ting oplyst; så går man til den pågældende minister, og han må gang på gang henvende sig til statistisk departement og spørge: Hvordan er de faktiske forhold på dette område? Gang på gang er statistisk departement i stand til at svare, men det ændrer også ofte, at departementet ikke er i stand til at svare.

I de senere år har der særlig været tre områder, hvor man har ønsket oplysninger. Det ene er funktionærernes forhold, hvor der såvel fra det ærede medlems parti som fra funktionærerne selv er stærke ønsker om at få yderligere belyst, hvordan funktionærernes forhold er, særlig med hensyn til løn og ansættelsesvilkår; men en sådan undersøgelse er ikke til at foretage, uden at man skal søge lovhjælp. Så vil det ærede medlem vel sige: så søg den lovhjælp!

Jeg vil også nævne det andet område. Jeg tænker på det udbredte ønske, særligt her i tinget, men også blandt befolkningen, om at få nærmere belyst forskellen i leveomkostninger i land og by. Det var en side af den sag, det ærede medlem hr. Alfred Jensen nævnte, da han talte om at få grundlaget for pristalsberegningen gjort så omkostende som muligt. Jeg tror ikke, at departementet vil være i stand til at få et grundlag, som det ærede medlem altid vil være tilfreds med, så det ærede medlem skal ikke glæde sig for tidligt, men gennem undersøgelser af forbruget indenfor land og by kunne vi måske få et bedre grundlag for detailpristalsberegningen og til belysning af, hvor dyrt det er at leve i de forskellige zoner. Såvel med hensyn til statens lønninger som indenfor skattelovgivningen og udenfor den sociale lovgivning bygger man på forskelle i leveomkostninger, men forskelle, som måske ikke er tilstede i samme omfang, som de hidtil har været, og derfor er man meget interesseret i at få dette belyst.

Jeg nævner et tredje eksempel. Det har gang på gang her i salen været diskuteret, hvordan opsparingen er her i landet, hvem der sparer, og hvem der ikke sparer, hvorfor folk sparer, og på hvilken måde de sparer. Man har fra det ærede medlem hr. N. Chr. Christensens partis side bedt om at få dette

spørgsmål yderligere belyst, og vi er også fra regeringens side, og jeg personlig er det, meget interesseret i at få det belyst. En del af diskussionen om den skattereform, som jeg har foreslået, drejer sig jo netop om, i hvilket omfang man kan sige, at dette forslag fremmer eller hemmer opsparingen, og jeg tror, at alle må være interesseret i, at man får denne diskussion flyttet bort fra de almindeligheder, som i øjeblikket fremtræder rundt omkring i lederne, over på et sagligt grundlag.

Jeg har nævnt disse tre eksempler, og jeg kunne nævne flere; men så kommer vi til problemet, om man kan få disse statistiske oplysninger uden at have en hjemmel som den, jeg her har søgt om. Det er naturligvis muligt, hvis man foretager statistiske undersøgelser, der omfatter hele befolkningen, som vi gjorde i 1937, da vi skulle undersøge landbrugets gældsforhold og, såvidt jeg erindrer, brugte næsten $\frac{1}{4}$ mill. kr. eller deromkring. Viser det sig ved en sådan undersøgelse, at nogle få procent ikke svarer, gør det ikke så meget, men det er en dyr metode og en metode, der tager meget lang tid, og derfor er man i de senere år kommet ind på at foretage undersøgelser af et repræsentativt udvalg. Det er noget af det samme som ved gallupundersøgelser, og det gøres i mange statistiske bureauer verden over og også af Danmarks statistiske departement, men ved sådanne undersøgelser, hvor man vælger et begrænset udsnit af befolkningen, er det meget afgørende, at man får svar fra praktisk talt alle, man spørger, for hvis man ikke får det, vil det resultat, man når til, lide af væsentlige skavanker. Derfor er det en forudsætning for sådanne undersøgelser, at der er hjemmel til at spørge. Det viser sig gang på gang, at man kan henvise til en hjemmel, får man svar. Det er i uhyre få tilfælde, at statistisk departement i sin virksomhed står overfor folk, der direkte ikke vil svare, men det er, som det ærede medlem hr. J. M. Pedersen sagde, således, at folk vil vide, om der er hjemmel til at spørge. Får folk at vide, at det er der, svarer de også i langt de fleste tilfælde. Kan vi formå statistisk departement til at lægge en stor del af sin virksomhed over på repræsentative undersøgelser, vil vi få mere at vide og med meget mindre omkostninger end hidtil, og det er da to